

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 14 Marca r. 1824 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W i l n o.

Dnia 12 t. m., jako w rocznicę wstąpienia JEHO CESARSKIEY MOŚCI na Tron Wszech Rosssy, z rana w tutejszych kościołach wszystkich odprawiło się nabożeństwo uroczyste, i śpiewane było *Te Deum laudamus*. Wieczorem miasto całe było oświetlone.

KONKURS do Katedry Ekonomii Polityczney w IMPERATORSKIM Uniwersytecie Wileńskim.

IMPERATORSKI Uniwersytet Wileński ogłasza Konkurs dla ubiegających się o katedrę Ekonomii Polityczney: pod następującymi warunkami.

Na mocy artykułu 22 Ustaw N a y w y ż e y Uniwersytetowi udzielonych, ubiegający się o tę katedrę winien: 1) napisać rozprawę, w której wyłoży ogólne swoje o Ekonomii Polityczney zdanie. Zastanawiając się nad przedmiotem tej nauki, jej obszernością i granicami, nie opuści z uwagi swojej tego wszystkiego, co pod tytułem Kameralistyki, nauk administracyjnych i t.p. wykładane bywa. Rozważy tych nauk stan obecny po różnych krajach Europy. Z tego wszystkiego, mając oznaczoną Ekonomią Polityczną, poda sposób, jaki uzna za najlepszy do jej wykładu w Uniwersytecie. Naostatek wyjaśni pokrótce powstanie tej nauki, i w różnych czasach i miejscach uczyniony jej postęp. Wymieniając zaś celniejszych autorów, którzy najlepiej rozmaite przedmioty tej nauki objaśnili, o celniejszych poda zdanie swoje. 2) Oprócz powyższej rozprawy, złoży dzieło swoje, bądź drukowane, bądź w rękopisie, jakie ma gotowe. Albo, jeśliby żadnego nie miał, wypracuje pismo w ważniejszym szczegółowym przedmiocie, przez siebie z Ekonomii Polityczney obranym.

Każde pismo konkursowe zamykać powinno na czele pewne godło i bilet osobny zapieczętowany z témże godłem, w którym wyrażone być powinno imię i nazwisko autora, jego wiek, zatrudnienia, i miejsce, w jakim się znajduje. Czas konkursu trwać będzie od czasu ogłoszenia mięsiący dziesiątej.

Pisma konkursowe przesyłane być mają do Wilna z napisem *Do Rządu Cesarzkiego Uniwersytetu Wileńskiego*.

Przywileje do stopnia *Professora zwyczajnego* w Uniwersytecie Wileńskim przywiązane, są następujące: 1) Liczy się w klasie siódmej urzędników Państwa, a po wysłużeniu lat prawem przepisanych, wynosi się do wyższych rang, aż do Radcy stanu, i za szczególniejsze zasługi nagradzanym bywa znakiem dystynkcyi: 2) Pensya roczna *professora zwyczajnego* podług etatu tysiąc rubli sr., a jeśliby się *Professor* podjął dawać naznaczony mu przez Radę oprócz głównego kursu Ekonomii i inny jaki dodatkowy, wówczas pobierać za to będzie oprócz tysiąca rubli srebrnych, jeszcze pięćset rubli srebrnych. Ma nadto mieszkanie bezpłatne: 3) *Zwyczajny Professor*, po wysłużeniu lat 25, otrzymuje tytuł wysłużonego (*Emeritus*), i kiedy przestanie uczyć, pobierać będzie do śmierci całą swoją pensyą, gdziekolwiek mieszkanie obrał.

Działo się na posiedzeniu Rady dnia 1 marca 1824 roku.

Józef Twardowski, Radca dworu, Professor publiczny zwyczajny matematyki wyższej, Cesarzkiego Uniwersytetu Wileńskiego Rektor.

Norbert Jurgiewicz Magister O. P. Sekretarz Uniwersytetu.

Jarosław dnia 21 lutego.

(z *Gazety Sankt-Perersburskiej*).

Wiadomo już spółziomkom naszym, że Obywatele Stanu Szlacheckiego Gubernii Jarosławskiej, głęboko w sercach swych chowając wdzięczność dla Pawła Demidowa, za wiekuiłą jego ofiarę na szkołę wyższych nauk, stosownie do Naywyższego zezwolenia JEHO CESARSKIEY MOŚCI, postanowili wznieść pomnik, w mieście gubernialnym Jarosławiu, ku czci tego zacnego męża. Podług ułożonego projektu, pomnik ten ma być z miedzi ulany.

Ku powszechney teraz radości, d. 5 przeszłego grudnia, ludwisarz jarosławski, kupiec Czaryszników, przedsięwzięte dzieło pomyślnie, z uwienieniem swego talentu i sztuki wykonał.

Kolumna jest 16 arszynow wysokości: składa się ze dwu części, każda z 8miu arszynow: odlana jest bardzo zręcznie, regularnie, gładko, i z dokładnym zachowaniem proporcji, tak, że skutek tej roboty, przewyższył same nadzieje. W przeciągu marca i kwietnia ukończone zostaną kapitale i szlifowanie: co takż przez jarosławskich będzie zrobione rzemieślników. Różnicie orła i sfery, na kolumnie stać mających, zbliża się już do końca, takż przez jarosławskich artystów. Przeszłego lata, na placu parady, gdzie pomnik ten postawiony ma być, wyprowadzone już zostały fundamenta i stopnie, z białego marmuru zrobione. Do zupełnego ukończenia tego dzieła zostaje tylko obrobienie granitowego podnoża, na którym wznosić się ma kolumna, tudzież pozłota orła, sfery, herbu, liter i ozdób bronzowych.

Przy tém PP. Gubernator Cywilny, Radca Tayny A. M. Bezobrazow i Marszałek Gubernialny Radca Stanu W. J. Filatjew, pod których kierunkiem wykonywa się to dzieło, za obowiązek sobie poczytują uwiadomić PP. Subskryptorów ofiar, równie o summie, która z ofiar na ten cel wpłynęła, jak i rachunku z użycia tych summ.

1) Całej summy z ofiar weszło 46,021 r.
2) Od JW. Grzegorza Alexandrowicza Demidowa, miedzi pudow 50.

3) Wydatkowano: a) Kupiono miedzi 850 pudow po 26 r. w ogóle 22,100 r. b) Kupiono ołowiu 175 pudow po 55 r. 50 k. w ogóle 9,112 rubli 50 kop. c) Na urządzenie zakładu, kopanie jam, zrobienie pieca i komina, zakupienie żelaza, drótu, goździ, cegły, 4,492 r. 97 k. d) Na wyłożenie fundamentu, zakupienie cegły, piaskowca, kamienia białego na stopnie, postawienie około słupów, takż, za ociosywanie kamieni i za uskutecznienie wszystkich robot, opłacono 5,566 r. 85 k. e) Na różnicie orła i sfery zadatku 524 r. f) Maystrowi Czarysznikowemu za odlanie kolumny, na zapłatę robotnikom i rzemieślnikom 2,405 r. 30 $\frac{1}{2}$ k.

Ogół 40,601 r. 62½ k. pozostaje w gotowiznie 3,419 r. 37½ k.

Na zupełne zrobienie pomnika, jako to: na zrobienie podnoża z granitu, pozłotę orła, sfery, herbu, liter, ozdób brązowych, i na samo postawienie pomnika, podług przybliżonego wyrachowania, potrzeba do 15,000 rubli; a zatem nie dostaje summy do 11,600 rubli.

PP. Gubernator Cywilny i Marszałek Gubernialny, uwiadamiając PP. Obywateli Stanu Szlacheckiego Gubernii Jarosławskiej o stopniu, do jakiego doprowadzone jest dzieło im z ufności obywatelskiej powierzone, obowiązkiem swym sądzą wezwać szanownych członków tego stanu, ażeby nie mogli pomnożyć ofiar na cel zamierzony, a to, żeby następującego lata można było dokończyć robot, około wzniesienia pomnika, gubernii zaszczyt czynić mającego, a razem podać możność doprowadzić do pożądanego końca postanowienie Obywateli Stanu Szlacheckiego Gubernii Jarosławskiej.

Osoba niewiadoma przez pośrednictwo JO. Xięcia Jmci, *Golicyna*, przysłała na rzecz CESARSKIEGO Towarzystwa Człecokolubnego 17,000 rubli assygn., z obowiązkiem utrzymywania z procentów od tego kapitału w zakładach Towarzystwa: a) Utrzymywania jednej niewiasty i b) Wychowania dwójga dzieci, chłopca i dziewczyny, od czyniącego dar ten, podanych.

Kupiec moskiewski, *Zacharyasz Czernyszew*, dom swój murowany darował na mieszkanie ubogich i kalekich, pod opieką Komitetu Towarzystwa CESARSKIEGO Człecokolubnego w Moskwie zostających. Ofiarę tę, za Naywyższem zezwoleniem JEGO CESARSKIEY MOŚCI z wdzięcznością Towarzystwo przyjęło.

S Z W E C Y A.

Sztokholm d. 27 lutego.

(z *Gazety le Conservateur Impartial*.)

Sejm Norwęski podał J. K. Mości najpokorniejszy adres następujący, datowany w *Chrystyjanii* d. 21 lutego:

Nayjaśniejszy Panie! Podobało się W. K. Mości przestać seymowi, teraz zgromadzonemu, wyrok d. 12 b. m., którym następcą tronu obu królestw połączonych, mianowany został Vice-Królem tego królestwa. Sejm, widząc przez to spełnione, a tak dawno powzięte życzenia narodu, przyjął to uwiadomienie z uczuciami, szczerą radością i głęboką wdzięcznością. Jest to nowy dowód ustawicznej troskliwości W. K. Mości, o dobro tego królestwa, niemniej miłości i zaufania ku narodowi, które, Nayjaśniejszy Panie, raczyłeś tak widocznie okazać przez to mianowanie, i na które że zasłużyli zawsze się będą, pysznić Norwegianie.

Racz, Najjaśniejszy Panie, dobrotliwie przyjąć hołd wdzięczności, który sejm w imieniu narodu, składa, z powodu postanowienia tak ważnego i tak pożytecznego pod wielu względami. W. K. Mość, również, jako i Królewic Jmć następcą tronu, raczą być przekonanymi, iż przez to scislejszymi jeszcze, jeśli można, staną się węzły, które naród norwęski przywiązują do W. K. Mości i do jego Najjaśniejszey Familii.

(Podpisano) *Sibbern p. t. Prez. Erichstrup p. t. Sekretarz.*

Również rada stanu królestwa norwęskiego podała najpokorniejszy adres Królowi Jmci, datowany dnia 20 lutego, którego brzmienie następujące:

Nayjaśniejszy Panie! Podobało się W. K. Mości mianować Vice-Królem Norwegii Królewicą Jmci następcę tronu.

Racz N. Panie przy tej okoliczności pozwolić złożyć, W. K. Mości najpokorniejszy hołd naszey, głębokicy wdzięczności, za łaskawą około szczęścia narodu norwęskiego troskliwość która cechą jest wszystkich postanowień W. K. Mości.

Nayjaśniejszy Panie! Raczyłeś uskutecznić jedno z naypierwszych życzeń narodu, i nabyłeś przez to nowego prawa do naszej wdzięczności. Obecność następcy tronu obu królestw po-

łączonych przypominać będzie ciągle narodowi norwęskiemu, mnogie dobrodzieystwa W. K. Mości; uczyni ona scislejszymi jeszcze węzły, łączące oba pobratymcze narody, do których on również należy, i uwieczni miłość narodu, oddawna poświęconą Xiążęciu, który przez swe świetne przymioty, przydaje nowego blasku do położenia wyniosłego, na którym go Opatrzność teraz umieściła.

Będziemy błogosławili trudy W. K. Mości i J. K. Wysokości Vice-Króla, dla stawy i dobra oyczyzny podjęte, i prosimy Opatrzności, ażeby uwieńczyła je wszelkim rodzajem szczęścia i pomysłności.

Jesteśmy z naygłębszym uszanowaniem i t. d.
(Podpisano) *J. A. Sandels Collet, Treschow, Dircks, Motzfeldt, Jasting, Krogh.*
(Kontrasygnował) *Vogt.*

ANGLIA.

Londyn dnia 23 lutego.

(z *Gazety le Conservateur Impartial*.)

Gazeta, Le Globe, donosi, iż Cesarz brezylijski ogłosił projekt konstytucyi dla swych krajów, i przywodzi artykuły nayważniejsze; projekt, wyraża ta gazeta, zapewnie jest nayliberalniejszym, ze wszystkich, które tylko były dobrowolnie dane przez jakiegokolwiek Monarchę. Dwie izby są obieralne: prawo wybierania należy do każdego poddanego Brezylijskiego, wyjąwszy służących i ubogich. Deputowani obierani są na cztery lata, senatorowie są dożywotni: Izba deputowanych, ma prawo wnoszenia projektów do prawa, o podatkach, zaciągu do woyska, o wyborze dynastyi na przypadek wygaśnięcia familii panującej. Dekret datowany jest d. 11 października 1823 roku i podpisany przez członków rady.

Nayświatlejsi politycy angielscy źle rokują o nowej konstytucyi brezylijskiej; zawiera ona jeszcze bardzo wiele żywiołów demokratycznych. Im kraj jest rozleglejszy, tym władza powinna być bardziej zjednoczona i silniejsza, i zdaje się, że przeciwnie autorowie tej konstytucyi, szukali ukontentowania w związaniu rąk Monarchy. Lecz układać konstytucyą dla Brezylji, nie jestże to czas marnie trawić. Któż może wiedzieć: co się stanie z tym krajem przed rokiem, a może i przed sześciu miesiącami!

Margrabia Wellesley kazał rozdać nowe wsparcie dla 85ciu ubogich familii w okolicach Woodstock, w Irlandyi. Jużto czwarty raz w tym roku, pan ten, równie rodowitością jak i wysokiem i dostojnym znakomity, daje dowody wspaniałey swey dobroczynności.

Roboty około budowania nowego mostu w Londynie na Tamizie, już się rozpoczęły; widać naprzeciwko ulicy, prowadzącej do Tamizy, wielki bryg, na którym postawiono maszyny parowe. Tych siła tak jest wielka, iż w półgodziny wielkie statki napełnione zostały piaskiem rzeczonym; przez użycie środków tak nadzwyczajnych, niezmiernie roboty, jakich to przedsięwzięcie wymaga, w przedkim, czasie ukończonemi zostaną.

Londyn dnia 2 marca.

(z *Korrespondenta Hamburskiego*.)

Dnia 28 z. m. przybył goniec z Modrytu. Z tego powodu zwołano w sobotę radę gabinetową, na której znajdowali się wszyscy ministrowie, również następnego dnia, jak i w poniedziałek znowu się zgromadzali.

Oba gońcy gabinetowi, Walters i Bailly, wysłani zostali d. 23 z listami do Petersburga i Wiednia.

*Przez okręt wojenny *Camelion*, który przybył do *Portsmouth*, otrzymaliśmy pewniejsze wiadomości, względem sporu z *Algierem*. Naybliższą przyczyną pokazania się obu wojennych okrętów angielskich było, żądać od Deja zadosyćuczynienia, za postąpienie, przeciw konsulom angielskim, wyszukując dwóch służących, którzy należeli do narodu, z którym Dey wojnę prowadzi. Gdy w dniach ścisłych nie odebrano odpowiedzi, lękał się kapitał*

Spencer, o bezpieczeństwo konsula i jego rodziny; więc użył takiego sposobu: zaprosił go ze wszystkimi kupcami, i europejczykami na swój okręt na śniadanie, i dnia następującego opuścił port ze swymi gośćmi. Algierczykowie wzmocnili oba punkta słabe swojego portu, osobiwie baterye, koronę i eray.

Rząd ma wysłać drugą wyprawę do Algieru, do czego już przygotowano 8 okrętów bombardyrskich.

Zmarły Xięźnie Karolinie, małżonce Xięcia Leopolda Sacren Coburg, ma być wystawiony pomnik w Windsor.

Przywodzą jako za rzecz szczególną, iż podczas ostatnich lat 10, co rok 10ciu admirałów umierało.

Na warstacie w Pembroke budują nowy okręt liniowy, the Royal William, 12csto działowy.

Podczas zgromadzenia się przyjaciół greków w Liverpool złożono 500 f. s.

Podług listów z Gibraltaru, pod d. 9 lutego zakazano tam wszystkim okrętom zawijać do jakiegokolwiek portu barbaryjskiego. Angielski konsul w Algierze P. M. Donnell, i wielu innych anglików, przybyli na okręcie *Nayade* do Malty.

Podług wiadomości z Bajonny, Hiszpania pozwoliła Francyi wolnego handlu z *Hawanną*. To miało być powodem do ostatniego zgromadzenia się rady gabinetowej. Na giełdzie rozeszła się pogłoska, że pewny wielki dom tutejszy, ma utworzyć pożyczkę, w której dawne hiszpańskie obligacye mają być policzone w pewney cenie.

Nowy poseł Króla Szwedzkiego przy tutejszym dworze, Baron *Stierneld* d. 27 przybył tu przez *Calais*.

W niedzielę Xiąże *Sussex* dał wielką ucztę dla naczelnikow oppozycji.

Dnia 5. Król Jmć w przyszłym tygodniu ma przybyć do Londynu.

Listy, które goniec *Vego* przywiozł z Madrytu mają być w rzeczach bardzo ważnych. Hiszpania miała ostatecznie odrzucić pośrednictwo Anglii względem niepodległości; lecz skłoniła się na zezwolenia, od których ministrowie nie są zupełnie dalekimi. Listy napowrót dla gońca *Vego* już są wygotowane.

Dnia 2 wieczorem pólkownik *Fremantle*, adiutant Xięcia *Wellingtona*, wyjechał z Londynu z ważnymi listami, które ściągają się do przyszłego losu *Mexyku*. Wydano już rozkazy, do przygotowania fregaty, dla przesłania go na miejsce swojego przeznaczenia. Meksykańskie papiery, z tego powodu spadły na 6 $\frac{1}{2}$. Półkownik *Fremantle* jest bliskim krewnym P. *Lionel-Hervey*, angielskiego jeneralnego konsula w *Mexyku*.

Od pięciu dni ministrowie zgromadzają się podziem. Na wczorajszej radzie gabinetowej byli wszyscy ministrowie.

Margrabia *Hastings*, podług gazet irlandzkich, miał podziękować za gubernatorstwo na *Malcie*.

Dom *Rothszylde* zawarł nową pożyczkę na 2 miliony 400,000 f. s. dla Neapolu.

Podług prywatnych listów z *Buenos-Ayres* z d. 29 listopada, Indyanie zbliżyli się ze znaczną siłą do miasta. Trwoga była powszechna, gdyż zaledwie 2,000 do 2,500 ludzi zebrać można było dla dania odporu. Handel wtenczas zupełnie ustał.

Francya miała oświadczyć Dejowi algierskiemu przez swojego konsula, iż będzie siebie uważała za napadniętą; jeśli Algier będzie prowadził wojnę z Hiszpanią, dopóki ona osadzona będzie wojskiem francuzkiem.

H I S Z P A N I A.

Madryt dnia 22 lutego.

(z Korrespondenta Warszawskiego).

Król Jmć oddalił z urzędu kilku radcow stanu.

Proboszcz *Merino*, stojący w *Segowii* z dywizją 4,000 rojalistów, oświadczył się przeciw rozpuczeniu swego wojska, pod pozorem, iż Król nie jest dotąd wolnym. Trzy półki wyszły przeciwni niemu z *Madrytu*, dla rozbrojenia tej dywizyi.

Słychać, iż się cofnął do *Walladolid*, gdzie zna dokładnie okolice, i gdzie naprzód z francuzami, a w ostatniej wyprawie z konstytucjonistami wojował. Podług innych doniesień, rozpuszczenie dywizyi Xiędza *Merino*, odbyło się bez żadnego oporu.

Fregata *Tagle*, która d. 30 pazdz. 1823 r. z *Valparaiso* wypłynęła, a d. 15 b. m. do *Kadyxu* zawinęła, przywiozła wiadomość, że rojalistowski jenerał *Valdez*, pobił jenerała *Santa Cruz*, dowódcę powstańców, którzy utracili na polu bitwy pod *Disaguadero* przeszło 2000 ludzi. Jenerał *Valdez* udał się potem do *Arequipo*, w zamiarze uderzenia na jenerała *Sacre*.

Rząd nasz zajmuje się z największą gorliwością urządzeniem skarbu i przychodow: wydano znowu w tej mierze pięć nowych uchwał.

Madryt dnia 19 lutego.

(z Korrespondenta Hamburskiego)

Dywizya jenerała *Bessieres* została rozwiązana z największą spokojnością.

Dla zapobieżenia rozbojom po drogach i dla zatrudnienia pożytecznie ubogiego popólstwa, Król Jmć w wielu miejscach nakazał publiczne roboty. I tak znowu mają być rozpoczęte roboty około kanału *Manzanares*.

Zdaje się, że ministeryum skarbu, układa się z pewnym domem angielskim, w którym obligacye stanów *Kortez* mają być przyjęte za 20 procentów. Krążyła także pogłoska, że *Ballasteros* opuści wydział skarbu, a P. *Parga* na jego miejsce nastąpi, który obligacye stanów *Kortez* w *Paryżu* sprawdzał.

Algierczykowie wylądowali na brzegi i w bliskości *Malagi* zabrali do 300 familii. Między poymnymi ma się znajdować i jenerał *Abadia*.

F R A N C Y J A.

Paryż dnia 4 marca.

(z Korrespondenta Warszawskiego.)

Stan zdrowia Xiężny *Condé* znowu się pogorszył.

Xiąże *Combaceres* tknięty paralizem przed kilka dniami leży śmiertelnie chory.

Utworzyło się tu towarzystwo assekuracyjne, które za małą opłatą podejmuje się wilgoć z domów i ruchomości oddalać.

Dnia 6. Xiąże *Pathus* z całą swoją rodziną przybył do tutejszey stolicy.

Stan zdrowia Xięcia *Combaceres* nieco się polepszył.

Słychać, iż były radca stanu *Real*, który czynnie należał do sprawy Xięcia *d'Enghien*, ma wydać pamiętniki swoje w *Montreal*, gdzie teraz mieszka. Pewny amerykanin twierdzi, iż Pan *Real* zapewnił, że jadąc do *Vincennes* miał rozkaz przywiezienia Xięcia *d'Enghien* do *Malmaison*, gdzie pierwszy konsul wówczas bawił.

Dziennik *Gwiazda* uwielbia Pana *Canning* za to, iż publicznie na Parlamencie oddawał pochwały Lordowi kanclerzowi *Eldon*, który naybardziej był przeciwnym wyniesieniu Pana *Canning* na urząd ministra po zmarłym margrabim *Londondery*.

Niektóre gazety angielskie twierdzą, iż dwór londyński ma wezwać rząd francuzki, aby wspólnie z Anglią należał do przykładnego ukarania algierczyków.

Tenże nakoniec *Dziennik Gwiazda* oieszy się, iż kanclerz skarbowy angielski chce pozwolić wprowadzania trzewików damskich i rękawiczek jedwabnych, za opłatą 30 od sta, do Anglii: bo towary te z samey tylko Francyi wchodziły przez przemycanie do Anglii.

Paryż, dnia 1 marca.

(z Korrespondenta Hamburskiego.)

Zawczora Król Jmć pracował z ministrem stosunków wewnętrznych *Hrabia Corbieres*, a wczora z prezydentem rady ministrów. Pozawczora Król Jmć dał także wysłuchanie Kanclerzowi, Xięciu *Talleyrand*, i wielu *Marszałkom*.

Dnia 22 z. m. hiszpańskie depo jeńcow wojennych z *Limoges* do *Magnac Laval* przeprowadzone zostało.

Pułkownik Margrabia *Oudinot*, mianowany został marszałkiem obozowym.

Dzieło *P. Hallera, Sur les institutions politiques*, wkrótce z druku wyjdzie.

Zapewniają, że będące na załodze szwajcarskie regimenta w *Nantes* i *Brest*, udadzą się do *Madrytu*.

D A N I J A.

Kopenhaga, dnia 28 lutego.

(z *Gaz. le Conserv. Impart.*)

Król Jmć wydał d. 6 tego miesiąca dwa bardzo ważne urządzenia, które uczyniły przyjemne wrażenie na właścicielach duńskich. Przez pierwsze zaleca, od 1go stycznia, że podatek ziemny, który dotąd pobierał się w pieniądzech, może być odpłacany w papierach, podług ich wartości nominalnej. Przez co podatek zmniejsza się piątą częścią.

Przez drugie dozwala się płacącym podatki, oddawać je zbożem. Zaległości podatkowe od 1go lipca 1822 do końca 1823, będą opłacane we czterech następnych kwartałach, z których pierwszy zaczyna się od kwartału styczniowego 1825.

T U R C Y A.

Stambul dnia 4 lutego.

(z *Gazety Warszawskiej.*)

Ustała wszelka wątpliwość o pokoju z Persją. Otrzymała bowiem Porta urzędowe doniesienie, iż poseł perski, jadący do tutejszey stolicy, przeprawił się przez *Euftrat* i przybył do *Eriwanu*. Dowiedziawszy się o tém poseł turecki, czekający w okolicy *Bagdadu*, udał się także zaraz w dalszą drogę do *Teheranu*. Słychać, iż Szach Perski zatwierdził traktat pokoju z Turcją.

Czynią się tu wielkie uzbrajania przeciwko Grekom. *Reis-Effendi* jeszcze nie wyzdrowiał, lecz wyszedł z niebezpieczeństwa. Wielki Sultán odwiedził chorego, i darował mu kosztowną tabakierę.

Do nowego *Seraskiera*, przeznaczonego przeciwko Grekom, posłano ztąd *Hatiszerif* z dwoma *Bastandzi-Baszami*, aby (jak jest domysł) przywieźli głowę *Baszy Skodryjskiego*.

List z *Zante* pod d. 1 lutego wyraża: „Gdy janczarowie i jamakowie w *Stambule* palą składy żywności i zbrojownią, tymczasem mnóstwo statków greckich ściśle zamyka *Patras*. Od lądu oblega tę twierdzę *Kolokotroni* z Hrabią *Metaxas*, *Zaimis* z 20 innymi dowódcami, którzy już opanowali wodociągi i wzgórze *Skalavonni*, z których można strzelać do warowni. Unikając niespodziewanego napadu, rozbili Grecy oboz między *Sichena* i zamkiem przylądku *Rhion*, przed którym 6 okrętów idryjskich stoi na straży i trzyma w zamknięciu kilka statków algierskich, które się pod działą *Lepantu* schroniły. Tymczasem *Maurocordato*, oraz pułkownicy *Delaunay*, *Stanhope* i *Lord Byron*, będący w *Missolungi*, czynią wielkie uzbrojenia do oblężenia *Lepantu*. (Podług innego listu, dowodzący tam *Jussuf* Basza rozpoczął już układy i chce kapitulować). Rząd zachodniej Grecyi uznał *Lorda Byrona* za proedros czyli prezesa cudzoziemców. Najzupełniejsza zgoda panuje między wszystkimi dowódcami. Akarnanija, *Etolijska*, wschodnie prowincje i *Peloponez* składają wielką rodzinę, która w gorliwości i patriotyzmie przesadza się z matkami i żołnierzami morskimi wysp *Archypelagu*. Wyższa *Albania* jest w wielkiem poruszeniu, odtąd, jak *Mustai* Basza, ściągawszy na siebie gniew Sultana, szuka środków zabezpieczenia osoby swojej.“

Dnia 27. Jedna z gazet angielskich pisze: „Odebrano ciekawe wiadomości o interesach greckich. Pan *Leicester Stanhope*, który od nieja-

kiego czasu zajmował się utworzeniem korpusu artylleryi, dopiął zupełnie zamierzonego sobie celu. Przez usiłowania jego Grecy mają teraz artylleryą aż nadto dostateczną do zdobycia twierdz, będących jeszcze w mocy Turków. Pan *Stanhope* odebrał ze wszystkich okolic Grecyi zapewnienia posłania mu ludzi; proszono go oraz, aby się w Anglii postarał o pieniądze lub inne środki dla założenia szkolek elementarnych w całym kraju. *Lord Byron* jest duszą interessów Greckich, i posiada miłość całego narodu. Rząd w *Missolungi* obrał go członkiem rady swojej. Swoje pieniądze ofiaruje na wydatki wojenne, dopóki pożyczki zaciągnięta w Anglii nie nadejdzie. Przedał je dnę ze swoich włości w Anglii, i wzięte pieniądze kazał częściami przesyłać do Grecyi.“

Coraz bardziej okazuje się ważność twierdzy *Missolungi*. Po wejściu tam korpusu greckiego założono w niej skład broni, potrzeb wojennych i żywności. Będzie oraz skład artylleryi. Pracują także około powiększenia szaniców, dla zabezpieczenia twierdzy nie tylko od niespodziewanego napadu, ale nawet od oblężenia.

N I D E R L A N D Y.

Bruxella, dnia 7 marca.

(z *Korrespondenta Warszawskiego.*)

Pomiędzy rządem hiszpańskim a naszym, zawarty został układ wspólnego posiłkowania się w woynie z Algierem.

Gipsowy model kolosalnego lwa, który ma zdobić pomnik pod *Waterloo*, już jest ukończony. Skład jego ma być nadzwyczaj wielki.

Sławny wioloncelista *Romberg*, z małym swym synkiem, daje teraz koncerta w *Arnhem*.

A L G I E R.

(*Kor. Warsz.*) Rząd tutejszy nie tylko jest w poróżnieniu z Anglią ale i z Ameryką. Tameczny amerykański konsul *Szaller*, doznał przykrego obeyscia się od *Deja*. Powodem do tego być miała nieprzyjaźń między algierczykami a murzynami. *Dey* kazał ich pomordować, konsul chciał tych uratować, którzy zostawali w jego służbie, zamknął ich w swoim mieszkaniu, oświadczywszy bronić, z narażeniem nawet własnego życia.

Numer 1 *Dziennika wileńskiego* na rok 1824 zawiera następujące materye: *Literatura Wschodnia*. Krótki opis historyczny mowy i literatury arabskiej, przez *X. Michała Bobrowskiego prof. p. z. kan. kat. brzez. un.* *Literatura Rossyjska*. Kilka słów o literaturze rossyjskiej. *Historja*. *Latopisiec Rusi*, obejmujący pracę *Nestora* i jego przedłużaczów. Listy *Zygmunta IIIgo* do *Bartłomieja Ważyńskiego*. Utworzenie nowego systemu politycznego mocarstw europejskich. *Podróż*. Listy pisane z Ameryki p. *Jakóba Flint*. *Powieści*. *Arfa*, zdarzenie prawdziwe, z *dzieł Körnera*. *Poezya*. Do *Edwarda Odyńca* wiersz *Ignacego Chodźki*. *Zyczenia* p. *Edw. Odyńca*. Do *I G.* Do *G. M. R.* uczniów szkoły malarstwa wileńskiej przez *Al. Karłowicza*. *Chemija*. O własności niektórych ciał, pobudzających gazy do kombinacyi. *Towarzystwa Uczone*. Konkurs do katedry ekonomii politycznej w *Cesar. Uniw. Wileń.* — *Królew. Warsz. Tow. przyj. nauk.* Konkurs w *uniw. jagiell.*, do katedry architektury i hydrauliki, anatomii praktycznej. *Doniesienia*. *Subskrypcya* na słownik rossyjsko-polski porucznika artylleryi wojsk pols. *Jakóbowicza*. O wychodzeniu klasyków greckich z przekładem rossyjskim.

Pozwolono drukować. Z polecenia *JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora*:
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler,

w *Drukarni Redakcyi.*

Wilno dnia 14 Marca r. s. 1824 Roku.

Ogłoszenie.

1 Na skutek rezolucyi Sądu Magistratu Miasta Wilna dnia 19 januaryi terażn. roku, niżej podpisany Urzędnik podaje do powszechney wiadomości, iż na dniu 26 bieżącego miesiąca marca w Ratuszu Wileńskim rozpoczęła się publiczna licytacja wszelkiej własności po zmarłym Kupcu Michale Mitiuszynie w tem Mieście pozostałej, która i w następnych dniach aż do zupełnego wyprzedania będzie kontynuowana. Dat roku 1824, mca marca 10 dnia.
Marcin Straus R. M. W.

Ogłoszenie.

1. Niżej podpisany podaje do wiadomości, iż wszedł w umowę z Star. Hercikiem Abrahamowiczem Gincbergiem kupcem 3ciey Gildyi o wyprzedaż domu swojego w mieście Wilnie za Rudnicką bramą pod N. 1189 położonego, wzywa przeto każdego, jesliby którenkolwiek miał jaką pretensyą, ażeby raczył przed terminem s. Jerzego ona dla zupełnego nabywcy zabezpieczenia temuż Gincbergowi objawić. Dat w Wilnie 1824 marca 12go dnia Jeronim Kostrowicki Wice Mar. ptu Słgo

1824 marca 12 dnia wolno drukować P. B. M. W. Wincenty Malinowski.

Ostrzeżenie.

1 Star. Szymel i Chayka Abramowiczowie Jajesowie małżonkowie winni są niżej podpisanemu rubli asyg. 1,100 z procentami, którą należność oparli na domie drewnianym w Wilnie na Zarzeczcu Ner 596. oznaczonym, i na wszelkim majątku, lecz gdy później pomienieni dłużnicy weszli w znowę z swym bratem star. Chackielem Jajesem celem osłonięcia od ewikcyi funduszow, i tym podobnie mogą w rozpoczętym procederze zwłokę przyczynić, przeto niżej podpisany ostrzega, iżby z pomienionemi Starmi Jajesami, nikt w żadne umowy i tranzakta o ich fundusze przed uspokojeniem w należności niżej podpisanemu pokazaney, wchodzić niechciał, gdyż w razie przeciwnym szkodować będzie, i żeby nikt niewiadomością w tem niewymawiał się, niniejsze ostrzeżenie trzykrotnie do Kuryera Lit. dla zamieszczenia podaje Szczetczik Jwanow

Dozwala się drukować roku 1824 marca 13 dnia Daniel Wener R. M. W.

Oświadczenie.

1 Excerpt oświadczenia z Protokołu Potocznoego Sądu Ziemskiego ptu Szawelskiego, w dacie poniżej wyrażonego, et eorundem pod urzędową tegoż Sądu pieczęcią, stronie potrzebującej jest wydany:

Roku 1824 mca marca 7 dnia. Na Sądach JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziemskich ptu Szaw. naydując się osobiście JWJP. Stefan Gruzewski Chorąży Jeneralny ptu Szawelskiego przez stawającego adwokata W. Felicjana Ławcewicza prosił pomieszczenia w akta publiczne, poniższe oświadczenie, które Sąd przyymując, do protokołu zamieścić zalecił w słowa: Stefan Gruzewski Chorąży Jeneralny ptu Szawelskiego, czynię wiadomo niniejszem oświadczeniem,

że wdowod choć słabej wdzięczności, za doświadczoną powolność JWW. i WW. moich Wierzycieli, tak w rachunkach, jako też w dobrowolnie umowionem ocenieniu gruntow dziedzicznych, i kontentowaniu się wieczystą taxą dóbr Zelw i dalszey mojej dziedzicznej ziemi, równie, w zgodzeniu się na sustentacyą dogodną i lokacyą dla mnie z familią w rezydencyi kurszańskiej przez ciąg extenuacyi zamierzoną, sążone juramenta na realności przyniesionych do Sądu Exdywizorskiego stosunkow pożyczkowych, wszystkim wogóle bez wyłączenia tymże JWW. i WW. Wierzycielom moim, odstępuję i amissyi wrazie niewykonania przysięg dekretem Exdywizorskim 1824 roku, februaryi 27 dnia, w Zelwach ogłoszonym, zapowiedzianej zrzekam się. Takowe oświadczenie przed Sądem JEGO IMPERATORSKJEY MOSCI Ziemskim ptu Szaw: zanaszając, o zapisanie jego w aktach sądowych, jako też o świadectwo urzędowe, dla podania do gazet krajowych, upraszam. Stefan Gruzewski Chorąży jeneralny ptu Szawelskiego.

O zgodności z Protokulem poświadczam Leopold Bądzkiewicz Ziemski ptu Szawel. Regent

Pozwala się drukować Prezydent Ziemski Szawel. Billewicz

Oświadczenie.

3 Oświadczenie Imieniem Star. Zawela Peysachowicza Kupca i obywatela Wileń. czyni się z następnego zdarzenia i o to, iż co były Assesor Rządu Gubern. Wileń. W. Jan Tarnowski w roku 1808 miesiąca januaryi 3 dnia kawentując się za W. Adamem Swiderskim Regentem Granicznym Ptu Lidzkiego wydał Dokument kawencyiny obligacyiny na rubli sr. 300 star. Zawelowi Peysachowiczowi kupcowi i Gildyi i Obywatelowi Wileń., z terminem oddania w Roku tynże februaryi 4 dnia, za jakowym to kawencyinym dokumentem, po nieopłaceniu przez debitora Regenta Swiderskiego należności oświadczającemu się Zawelowi Peysachowiczowi, na W. Asesorze Tarnowskim w Roku 1809 miesiącu februaryi 23 dnia ferowany został dekret oczewisty w Sądzie Grodz. Wileń., przysądżający summy ogólney za kapitał, procent i expensa prawne rubli sr. 355 kop 59½ dla zaś. Zawela Peysachowicza, gdy po takowym dekrete w ciągu dalszych krokow prawnych, dokument kawencyiny obligacyiny W. Asesora Jana Tarnowskiego powyżey wzmieniony przypadkiem zaginął, a może bydz w czyim ręku zachowany; przeto aby oświadcżający się Zawel Peysachowicz, powodem zaginięcia dokumentu kawencyinego niemógł bydz mitrężonym wsatysfakcyi przez W. Asesora Tarnowskiego, i aby kto inny nalaższy takowy dokument lub mający nienależnie w ręku swoim, nie przywłaszczzał onego sobie, ani też z nikim w układy o ten dokument niewchodził, gdyż Zawel Peysachowicz żadnego wlewku ani zrzeczenia się na takowy dokument i na summę w onem opisana, oraz dekretem oczewistym Grodz. Wileń, przy-

sądzoną, nikomu niedawał, i aktorem teyże summy nieczynił, w tym zapisując publicznie w akta Ptu. Wileń. niniejsze oświadczenie, one do trzykrotney awizacyi przy Kuryerze Lit. dla wiadomości każdego podaje.

Dawid Lewinson.

Roku 1824 miesiąca lutego 28 dnia przed Aktami Grodzkiemi Ptu Wileńskiego stawiając obecnie Star. Dawid Leybowicz Lewinson oświadczenie niniejsze do protokołu potocznego wpisać podał, i w tymże protokule własną ręką podpisał się. Zgodzilem Andrzej Towiański Regent

Roku 1824 lutego 29 dnia. Redakcyi Kuryjera Lit. takowe oświadczenie przedrukować i one potrzykroć ogłosić dozwala się. Sędzia Grodz. Wileń. Antoni Pomarnacki.

Sąd Exdywizorski.

3 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski Remissą Sądu Głównego Litewsko Wileń. Cywilnego Departamentu na usatysfakcyonowanie kredytorów zeszłego Jakóba Starosty Szpielewskiego oycy i Stefana Chorążego po Szawelskiego syna Groźewskich naznaczony, po wzięciu sprawy w namowie dnia 9 february, oczewisty wyrok w dniu 27 tegoż miesiąca february w dobrach Zelwach w powiecie Szawelskiem położonych ogłosił, amissją na niestawających kredytorów stosownie z myślą Remissy zapisał, termin do wykonania Juramentu na realności pretensyi przed każdym Sądem dla osob w kraju będących w przeciągu tygodni dziesięciu, a dla znajdujących się zagranicą w przeciągu roku jednego zakryślił, o czem strony interesowane przez gazetę Kuryera Litewskiego awizacją zawiadamia. Dat 1824 r. miesiąca february 27 dnia. Podkomorzy Zawileyski Prezydujący Exdywizor Wincenty Dowgiałła, Raymund Chodźko Ziem. Oszmian. Prezydent Exdywizor, Prezydent Grodzki Upit. Stanisław Bitowtt Exdywizor.

Arendowna dzierżawa.

3 Magistratura Powszechney Opieki Gubernii Litt. Wileńskiej zawiadamia; iż w terminach pierwszym 26, drugim 28, i trzecim i ostatecznym 31 d. terazniejszego mca marca będą odbywać się publiczne targi na oddanie w arendowną tenutę z 23 dnia następującego miesiąca Apryla na rok jeden trzy piętrowego domu W. Doroszki Tytularnego Sowietnika na Dominikańskiej ulicy sytuowanego, oraz przewozu z zabudowaniem w M. Niemeńczynie, do funduszu sgo Jakóba i Filipa należnego. Ktoby zatem życzył takowy dom i przewoz wziąć w dzierżenie ma się jawić na pomienione terminy do Izby Powszechney Opieki z dostateczną kaucją dla licytowania, i objawienia warunków kontraktu.

Zasiadający w Magistraturze Inspektor Frideburg. Sekretarz i Kawaler Pietraszewski. Naczelnik stoła S. Hurynowicz.

Przedaż Majątkow.

3 W czasie kontraktow w Brześciu-Litewskim i w Kobryniu terażn. 1824 roku, będą się przedawać nieruchome majątki, położone w Litewsko-Grodzińskiej Gubernii, w Brzesko-Litewskim powiecie:

W Kluczu Dombrowskim:

Wieś: Wielki-Las, w którym podług ostatniej rewizyi, poddanych			
płci męskiej	dusz 56	gospodarzy 18.	
We wsiach: Diedowce	— 58	— — 22.	
— — Dworcach	— 155	— — 49.	
— — Chidrach	— 115	— — 37.	
— — Czerniakach	— 139	— — 51.	
— — Grudowikach i			
— — Załawie	— 34	— — 10.	
— — Folwarku	— 1.		

W ogóle w Kluczu Dombrowskim — 558 — — 187.

W Kluczu Jameńskim.

Wieś Dmitrowicze poddanych płci męskiej, podług rewizyi,	dusz 123	gospodarzy 44.
We wsiach: Sawczycach	— 69	— — 22.
— — Makarowsczynie	— 19	— — 4.
— — Małych Sieliszczach.	— 57	— — 19.

W ogóle w Kluczu Jameńskim — 268 — — 89

Wszystkich zaś w obu Kluczach dusz rewizykich poddanych 826
A istotnie będących duz 876 gospodarzy 276
Ziemie wszystkiej w ogólności w tych majątkach jest:

W Kluczu Dombrowskim 312 włok
— — Jameńskim 98 — 21 morgow.

W ogóle 410 wł. 21 morgow.

W tej liczbie:

Lasu strzeżonego 48 wł 11 morgow.
Ziemie użytey pod zasiw dworski do 50 wł.
Sianożęci 3 —

Wszystkie potrzebne do gospodarstwa zabudowanie w obu folwarkach jest drewniane w najlepszym położeniu; poddani dobrze zabudowani i zostają w bardzo dobrym stanie, lasy dobrze strzeżone; sianożęci dostatek.

Takowe majątki będą się przedawać razem lub poosobno. Zozacz, wszelkie drobniejsze nawet mieć o tych majątkach wiadomości, mogą je znaleźć w folwarku Dombrowie u zarządzającego Porucznika Kodiewa, równie też dla obezrzenia wszystkich tych majątkow i należących do nich lasow, ziemi i sianożęci, plany będą znajdować się u przedającego podczas kontraktow.

3. Majętność Minełgany Górne, znana w Powiecie Trockim z dobroci gruntow i sianożęci, na połowie wielkiej drogi od Wilna do Kowna, to jest 7 mil od jednego i drugiego Miasta położona, jest do sprzedania; życzący nabyć powezmą dostateczną informacją o stanie takowey majątności i warunkach kupna u WJP. W. H. Matuszewicza Deputata Wywodowego z ptu Troc., mieszkającego na ulicy Subocz w domu Wilczyńskich pod Nrem 34.

Wolno drukować W. Matuszewicz Deputat Wywodowy Szla. G. L. W. z Ptu Trockiego.

Obserwacje	Czas obserwacyi	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Barom.	Wiatry.	Odmiana w powiat
materologiczne.	dnia 13 god. 2 wieczno.	27 cal. 9.4 lin.	+ 5 stopni.	Wschodni	Pogoda.
	dnia 14 god. 5½ z rana	27 — 7.8 —	— 1 — —	Wschodni	Pochmurno